

Alþingi
Erindi nr. P 141/2038
komudagur 26.4.2013

Alþingi
Nefndasvið
Austurstræti 8-12
150 Reykjavík

Reykjavík 24. apríl 2013

Efni: Umsögn Öryrkjabandalags Íslands um frumvarp til laga um slysatryggingar almannatrygginga, þingskjal 1115 – 635. mál.

Öryrkjabandalag Íslands (ÖBÍ) tók til umfjöllunar erindi velferðarnefndar Alþingis um frumvarp til laga um slysatryggingar almannatrygginga.

Athugasemdir við einstakar greinar frumvarpsins.

Um 6. gr. Breytingar á slysatryggingu íþróttafólks.

Það að skylda íþróttafólk að vera í formbundnu íþróttafélagi eða í viðurkenndu íþróttasambandi stríðir gegn ákvæði stjórnarskrárinnar um félagafrelsi. Engan má skylda til aðildar að félagi skv. 2. mgr. 74. gr. laga nr. 33/1944 um stjórnarskrá lýðveldisins Íslands og einnig skv. 2. mgr. 11. gr. laga nr. 62/1994 um mannréttindasáttmála Evrópu. Til að einstaklingur sé slysatryggður ætti að vera nægilegt að hann sé orðinn 16 ára og æfi skipulega hjá félagi óháð formi þess og hvort það sé aðili að ÍSÍ eða ekki.

Um 9. gr. Sjúkrahjálp.

Í a. lið. 1. mgr. 9. gr. kemur fram að greiða skuli að fullu fyrir læknishjálp sem samið hefur verið um samkvæmt lögum um sjúkratryggingar. ÖBÍ gagnrýnir að réttur fólks til aðstoðar ráðist af því hvort stjórnvöld hafi samið við heilbrigðisstarfsmenn. Valdi bótaskyld slys sjúkleika og vinnutjóni í minnst 10 daga á það að vera skylda stjórnvalda að greiða kostnað vegna læknishjálpar hins slasaða óháð því hvort stjórnvöld hafi samið samkvæmt lögum um sjúkratryggingar eða ekki.

Gert er ráð fyrir því nýmæli að í g-lið 1. mgr. 9. gr. verði kveðið á um greiðslu kostnaðar við iðjupjálfun og talpjálfun auk sjúkráþjálfunar. ÖBÍ lýsir ánægju sinni yfir þessu nýmæli en bendir jafnframt á að bætt verði í 9. gr. að kveðið verði á um greiðslu vegna kostnaðar vegna áfallahjálpar og félagslegrar ráðgjafar. Er þetta sett fram þar sem eftirfylgni eftir slys er nauðsynleg til að hjálpa tjónþola að vinna úr afleiðingum slyss sem geta verið margvíslegar og kostnaðarsamar.

Um 11. gr. Örorubætur.

ÖBÍ telur nú vera tækifæri til að hætta tengingu lífeyris slysatryggingakafla almennatrygginga og lífeyriskafna almennatrygginga. Þannig verði um tvo aðskilda bótaþætti að ræða. Samkvæmt núverandi kerfi mun sá sem lent hefur í vinnuslysi áður og fengið metna 10-49% örorku hjá Sjúkratryggingum Íslands þurfa að þola skerðingu á grunnlífeyri sem því nemur ef hann er metinn til örorku síðar samkvæmt lífeyriskafna almennatrygginga. Engu skiptir þó örorka sem metin er samkvæmt lífeyriskafna almennatrygginga tengist ekkert því slysi sem örorka var metin fyrir áður. Þannig myndi örorka vegna slysa alltaf vera metin sérstaklega og greidd út t.d. í formi eingreiðslu og ekki hafa áhrif á rétt til lífeyris skv. III. kafla almennatrygginga. Margir félagsmanna ÖBÍ þurfa nú að þola skerðingu á sínar lífeyrisgreiðslur vegna eingreiddra slysabóta mörgum árum fyrir metna varanlega örorku. Þykir það vera bæði íþyngjandi og ósanngjarnt gagnvart þeim einstaklingum.

Ekki er óþekkt að vissar lífeyrisgreiðslur slysatrygginga hafi verið ótengdar öðrum bóttum slysatrygginga. Sem dæmi má nefna að ákvæði almennatryggingalaga um sjúklingatryggingu sem komu með lögum nr. 74/1989 veitti rétt til örorkulífeyris eða eingreiðslu samkvæmt reglum slysatrygginga almennatrygginga. Þessar bætur máttu fara saman við lífeyrisgreiðslur samkvæmt lífeyriskafna laganna. Þykir því eðlilegt og sanngjarnt að svo fari um allar bætur slysatryggingakafna almennatrygginga.

Um 14. gr. Umsóknir um bætur.

ÖBÍ telur að leggja beri ríkari skyldur á atvinnurekanda um að senda inn tilkynningu þegar um bótaskyld slys er að ræða. Þess eru dæmi að atvinnurekendur hafi ekki tilkynnt um slys með þeim afleiðingum að starfsmaður hefur ekki notið þess réttar sem um getur í slysatryggingu viðkomandi. Tilkynningarskylda á ávallt að vera á atvinnurekanda en ekki á starfsmanni, það er hinum tryggða. Tryggða sé þó heimilt að tilkynna sjálfur bótaskyld slys ef atvinnurekandi gerir það ekki.

ÖBÍ telur að eins árs tilkynningarfrestur sé of stuttur þar sem afleiðingar slysa séu ekki alltaf komnar fram innan árs frá slysadegi. ÖBÍ leggur til að tilkynningarfrestur verði 4 ár í samræmi við fyrningarreglur á almennum kröfum.

Um 34. gr. Skyldur starfsfólks.

ÖBÍ lýsir ánægju sinni með þessa grein og bendir á að setja mætti sambærilegt ákvæði í frumvarp um lífeyrisréttindi almennatrygginga.

Um 35. gr. Réttindi milli landa.

ÖBÍ vill í þessu samhengi benda á að skerðingar vegna réttar í öðru landi komi ekki til nema ljóst sé að einstaklingur njóti í raun greiðslna annars staðar frá. ÖBÍ telur að Sjúkratryggingum Íslands beri að kanna rétt einstaklinga, það er hvort þeir fái greiðslur annars staðar frá en einstaklingar eigi ekki að bera þá skyldu.

Um 36. gr. Ákvörðun fjárhæða.

ÖBÍ lýsir óánægju sinni með þessa grein en með henni er ákvæði lögfest sem auðveldar stjórnvöldum að lækka bætur eða láta þær standa í stað vegna efnahagsþrenginga. ÖBÍ leggur áherslu á að 69. gr. laga um almannatryggingar haldist óbreytt í sinni mynd.

Virðingarfyllt,
f.h. Öryrkjabandalags Íslands

Guðmundur Magnússon
Formaður ÖBÍ

Lilja Þorgeirsdóttir
Framkvæmdastjóri ÖBÍ